

23
TERM OF
OFFICE

25
Oliver Röpke
Președintele CESE

STAND UP FOR DEMOCRACY SPEAK UP FOR EUROPE

MANIFESTUL MANDATULUI 2023/2025

**Comitetul Economic
și Social European**

Cuprins

APĂRAREA DEMOCRAȚIEI În UE	4
Apropierea de cetățeni	4
Asigurarea succesului alegerilor europene	5
Promovarea valorilor fundamentale și a statului de drept	5
APĂRAREA DEMOCRAȚIEI Pe plan extern	6
Portalul societății civile pentru democrație și prosperitate	6
Sprrijinirea diplomației necoercitive a UE pentru societăți civile puternice și reziliente	6
PLEDOARIE PENTRU EUROPA O voce mai reprezentativă	7
Un forum pentru noua generație	7
Un forum mai echitabil	8
PLEDOARIE PENTRU EUROPA O voce puternică și semnificativă	9
O instituție care se face auzită în exterior	9
O instituție care se bazează pe date concrete și care este orientată spre viitor	10
OLIVER RÖPKE, PREȘEDINTELE CESE	
Înregistrarea de progrese cu privire la agenda socială a UE și la protejarea competitivității durabile pentru secolul 21	11
Înregistrarea de progrese în agenda socială a UE	11
Asigurarea competitivității durabile pentru secolul XXI	12
PRIORITĂȚI POLITICE SELECTATE PE BAZA CONTRIBUȚIILOR SECRETARIATULUI	13
Accelerarea punerii în aplicare a obiectivelor de dezvoltare durabilă (ODD)	13
Implicarea tinerilor în domeniul climei și al durabilității	13
Economia circulară	14
O tranziție verde pentru industria europeană	14
Un efort cuprinzător de digitalizare a industriei europene	14
Consolidarea competitivității globale și a autonomiei strategice deschise a industriei UE	15
Reforme pentru o economie a UE rezilientă	15
Finalizarea uniunii piețelor de capital și a uniunii bancare	15
Un cadru financiar multianual pregătit să față provocărilor viitorului, inclusiv o politică de coeziune puternică	16
Redresarea economică și socială în urma impactului pandemiei și a războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, precum și a creșterii aferente a prețurilor la energie și a costului vieții	16
Drepturile fundamentale și statul de drept	16
Migrația	17
O vecinătate sigură și stabilă	17
Colaborarea cu partenerii pentru edificarea unor societăți echitabile și juste, care să respecte drepturile omului	17
Promovarea unui comerț durabil, benefic pentru toți	18
Studii și evaluări ale politicilor: cum trebuie procedat pentru ca lucrările consultative ale CESE să se bazeze într-o măsură mai mare pe date concrete	18
Sporirea competitivității industriei europene și sprijinirea tranziției rapide către neutralitatea climatică	19
Sprrijinirea antreprenoriatului în toate formele sale: IMM-urile și întreprinderile din economia socială	19
Consolidarea rolului consumatorilor în vederea tranziției verzi și digitale	20
Dincolo de criza energetică: realizarea unei securități energetice durabile, echitabile și strategice	20
Contribuția politicilor din domeniul locuințelor la coeziunea economică, socială și teritorială	20
Ecologizarea transporturilor: abordarea necesităților utilizatorilor, cetățenilor și organizațiilor societății civile	21

Libertatea, democrația, drepturile omului și statul de drept se numără printre valorile fundamentale pe care este întemeiată Uniunea Europeană. Ele sunt consacrate în tratatele UE și reprezintă miezul identității UE.

Aceste valori au fost, însă, supuse unor presiuni însemnate în ultimii ani. Europa a înfruntat crize fără precedent, care au amplificat inegalitățile sociale și economice și au pus sub semnul întrebării încrederea cetățenilor UE în instituțiile democratice. Nu este de la sine înțeles că valorile noastre europene sunt dobândite o dată pentru totdeauna.

În aceste vremuri de încercare, pentru a construi reziliența democratică și a contura viitorul Europei, este esențial ca societatea civilă să contribuie la colectarea opiniilor cetățenilor europeni. În același timp, societatea civilă are ea însăși nevoie să fie mai bine protejată. Spațiul în care activează societatea civilă este tot mai redus, limitând capacitatea organizațiilor sale de a desfășura activități legitime în UE și în restul lumii.

Pe parcursul următorului mandat, în cadrul Comitetului Economic și Social European (CESE), ne vom consolida poziția unică de punte între cetățeni, societatea civilă și instituțiile UE, acționând ca veritabilă platformă pentru o dezbateră onestă și incluzivă.

Ne vom asigura că ușile casei noastre sunt deschise pentru un dialog democratic serios și bazat pe fapte, care să implice o gamă largă de actori sociali, economici, politici, culturali și instituționali. În procesul nostru decizional, vom depune eforturi pentru a obține compromisuri bine fundamentate, care vor consolida poziția Comitetului nostru și vor contribui semnificativ la politicile UE.

În acest sens, prin contribuția noastră importantă adusă împreună cu partenerii noștri instituționali și ai societății civile, UE va deveni mai rezilientă, mai incluzivă și mai democratică, inspirându-i pe vecinii noștri de aproape și de mai departe.

Axându-se pe aceste noi priorități, Comitetul nostru va continua **să lucreze la viteză maximă pentru a asigura progrese sociale, economice și ecologice pentru toți europenii**, contribuind constant la programul de lucru al Comisiei Europene și cooperând în mod eficace cu Parlamentul European și cu Consiliul UE.

*În calitate de **președinte nou ales**, doresc să mă concentrez pe următorii piloni:*

- **apărarea democrației pe plan intern**, prin promovarea valorilor fundamentale și a statului de drept, apropierea cetățenilor de Comitetul nostru prin sprijinirea democrației reprezentative și directe și asigurarea contribuției CESE la succesul alegerilor europene din 2024;
- **apărarea democrației în străinătate**, prin instituirea unui veritabil portal către democrație și prosperitate a societății civile din țările vecine și partenere și prin sprijinirea unor societăți civile puternice și reziliente în UE;
- **o pledoarie pentru Europa, ceea ce obligă Comitetul nostru să devină mai reprezentativ**, astfel încât activitatea noastră să cuprindă și noile generații și pe membrii subreprezențați ai societății noastre;
- **o pledoarie pentru Europa** prin consolidarea calității activităților noastre de informare și orientate spre viitor, punând accent mai ales pe analiză prospectivă și pe recomandările Conferinței privind viitorul Europei, pentru a garanta că CESE rămâne o voce puternică și semnificativă în democrația noastră europeană.

APĂRAREA DEMOCRAȚIEI În UE

Apropierea de cetățeni

De la crearea sa în 1957, Comitetul nostru a fost un pilon al democrației participative, oferindu-le cetățenilor și părților interesate o platformă unde să-și facă auzită vocea în procesul decizional al UE. Democrația participativă și deliberativă a fost dezbătută pe larg în cadrul Conferinței privind viitorul Europei, iar cetățenii și-au exprimat dorința de a avea o influență structurală asupra programului anual de lucru și a priorităților politice ale UE. CESE ar putea juca un rol crucial în acest sens.

Rolul societății civile în menținerea unei democrații funcționale este absolut esențial. Democrația participativă nu este doar complementară democrației reprezentative, ci și un element constitutiv al său.

În calitate de președinte nou ales al CESE:

- voi înființa **grupuri de dezbatere participativă ale cetățenilor CESE în perspectiva alegerilor pentru Parlamentul European din 2024**, care să contribuie la o rezoluție transversală a tuturor secțiunilor CESE, cu principalele solicitări ale CESE adresate noului Parlament European și noii Comisii Europene („Manifestul electoral al CESE pentru 2024”);
- voi pune bazele pentru a **recurge constant la grupuri de dezbatere participativă ale cetățenilor în activitatea de zi cu zi a CESE**, în sâmborul următoarelor alegeri din 2024 pentru Parlamentul European;
- voi **revitaliza participarea activă a CESE la inițiativele cetățenești europene**, ca instrument de succes pentru a-i implica pe cetățeni în procesul decizional al UE și a le oferi un instrument democratic de influențare a legislației UE.

Democrația participativă o însoțește pe cea reprezentativă (Parlamentul European și parlamentele naționale) și pe cea directă (inițiativa cetățenească europeană). Pe durata mandatului meu, voi asigura consolidarea poziției Comitetului de platformă cu adevărat cuprinzătoare, orientată spre viitor.

Asigurarea succesului alegerilor europene

În noul său mandat, CESE va participa la pregătirea procesului care reprezintă o cheie de boltă a democrației europene: alegerile pentru Parlamentul European. Alegerile vor marca un moment democratic crucial, cu chestiuni europene majore prioritare pe agendă, cum ar fi Pactul verde european, ascensiunea extremismului și a populismului, statul de drept, viitorul guvernantei economice în contextul inegalităților tot mai mari și provocările generate de incertitudinile geopolitice.

Fără garanții și acțiuni adecvate, aceste alegeri ar putea deveni teren fertil pentru răspândirea dezinformării, a propagandei și a atacurilor cibernetice ce încearcă să influențeze voturile cetățenilor și să destabilizeze procesele noastre democratice. Provocările organizatorice legate de combaterea dezinformării sunt multiple și implică mai mulți actori, inclusiv societatea civilă. Concluziile Conferinței privind viitorul Europei (CoFoE), în cursul căreia cetățenii au contribuit la elaborarea de recomandări, oferă și motive legitime pentru ca CESE să-și asume un rol activ de partener-cheie în perioada premergătoare acestor alegeri.

În calitate de președinte nou ales al CESE:

- **voi asigura participarea solidă a Comitetului nostru, împreună cu societatea civilă, la activități și campanii interinstituționale de creștere a participării alegătorilor în perspectiva alegerilor pentru Parlamentul European din 2024;**
- **voi sprijini organizațiile societății civile în lupta lor de apărare a democrației, de combatere a dezinformării și a influenței străine disimulate, oferind sprijin și luând măsuri pentru a implementa pachetul Comisiei privind apărarea democrației în perspectiva alegerilor europene;**
- **voi sprijini Comisia Europeană în supravegherea platformelor online foarte mari, pentru a atenua riscurile sistemice la adresa proceselor democratice și electorale.**

Promovarea valorilor fundamentale și a statului de drept

Reprezentanții societății civile de la nivel național solicită acțiuni ferme ale UE în favoarea valorilor fundamentale și a statului de drept. Ei doresc ca UE să sprijine rolul de gardian democratic al societății civile, stimulând autoritățile să acționeze pentru a-și ameliora standardele cadrelor de calitate cu privire la spațiul civic și la finanțare, la libertatea de exprimare și a mass-mediei, la acțiuni abuzive împotriva jurnaliștilor și apărătorilor drepturilor și nediscriminare.

În timpul noului mandat, voi promova în mod consecvent democrația, drepturile fundamentale și statul de drept, ca principii directe pentru toate activitățile. Principiile se referă la activitatea Comitetului nostru, la interacțiunile noastre cu instituțiile europene și societatea civilă, la relațiile noastre internaționale, dar și la toate inițiativele, manifestările și publicațiile noastre politice. Restrângerea spațiului de acțiune al societății civile înseamnă restrângerea democrației și nu putem permite să se întâmple acest lucru.

În calitate de președinte nou ales al CESE:

- **voi sprijini un mandat reînnoit și puternic pentru Grupul ad-hoc al CESE privind drepturile fundamentale și statul de drept, cu scopul de a sensibiliza opinia publică cu privire la activitatea esențială desfășurată de acest grup și de a consolida rolul de gardian jucat de societatea civilă;**
- **voi promova „testarea de către CESE a sănătății societății civile”, monitorizând astfel în mod activ evoluțiile ce afectează societatea civilă în statele membre ale UE și în țările candidate.**

APĂRAREA DEMOCRAȚIEI

Pe plan extern

Portalul societății civile pentru democrație și prosperitate

Viitorul Uniunii Europene este strâns legat de stabilitatea și prosperitatea vecinilor noștri din Parteneriatul estic și din Balcanii de Vest. Vom continua să promovăm pacea, stabilitatea și integrarea lor.

Data fiind presiunea continuă a Rusiei asupra Ucrainei, Moldovei, Georgiei și altor țări, voi consolida parteneriatele noastre și voi promova o interconectivitate mai mare între societățile noastre civile, care reprezintă sufletul democrației.

Acționând ca un adevărat portal al societății civile pentru aceste țări, CESE le va sprijini și le va capacita să lupte pentru libertate, democrație și integrare mai strânsă. Le vom oferi sprijinul necesar în cadrul procesului de extindere, asigurându-ne că își modernizează sistemele socioeconomice și democratice pentru a atinge standardele UE bazate pe piața unică, pe Pactul verde și pe Pilonul european al drepturilor sociale.

În calitate de președinte nou ales al CESE:

- **voi promova personal contactele la nivel înalt cu țări candidate** precum partenerii din Balcanii de Vest, Ucraina și Moldova în cadrul procesului de extindere și voi promova activitatea platformelor noastre comune pentru societatea civilă;
- **pentru prima dată, voi implica reprezentanți ai societății civile din țările în curs de aderare la UE în activitatea consultativă de zi cu zi a Comitetului**, numind membri onorifici din țările în curs de aderare, mai ales în procesul de elaborare a principalelor avize.

Sprijinirea diplomației necoercitive a UE pentru societăți civile puternice și reziliente

La nivel mondial are loc o luptă mondială între valori și tipuri de discurs, cu diferite țări și regiuni care încearcă să obțină influență. Este esențial ca UE să promoveze și să susțină valorile consacrate în tratatele UE, atât pe plan intern, cât și pe plan extern. CESE își va activa rețeaua de contacte ale societății civile pentru a-și consolida diplomația bazată pe valori, cuprinzând domenii precum schimbările climatice, cultura, afacerile sociale și economice pe scena mondială.

În calitate de președinte nou ales al CESE:

- **voi promova personal cooperarea cu organizațiile internaționale la cel mai înalt nivel** (de exemplu, Organizația Națiunilor Unite, Organizația Internațională a Muncii, Organizația Mondială a Comerțului);
- **voi promova valorile care stau la baza UE prin intermediul puterii sale pașnice** (cultură, energie și climă, diplomație albastră), contribuind la cartografierea acțiunilor și inițiativelor existente, consolidând dialogul și cooperarea cu organizațiile societății civile din țările terțe în aceste domenii și elaborând avize specifice.

PLEDOARIE PENTRU EUROPA

O voce mai reprezentativă

CESE oferă cetățenilor și părților interesate un forum unde să-și exprime opiniile în cadrul procesului decizional al UE. În cursul următorului mandat, voi valorifica realizările noastre și voi depune eforturi pentru a extinde sfera reprezentativității CESE, prin extinderea bazei noastre de părți interesate și acordând unor noi actori posibilitatea de a contribui la politicile UE.

Un forum pentru noua generație

Deciziile de astăzi sunt luate pentru a edifica un viitor puternic și just pentru generațiile viitoare. În acest context, este imperativ ca tinerii să se exprime cu privire la deciziile ale căror consecințe le resimt și le vor resimți. Trebuie să li se pună la dispoziție o platformă unde să-și prezinte preocupările și nevoile.

Ca atare, în cursul mandatului meu, voi încerca să-i implic mai activ pe tineri în procesul de elaborare a politicilor, în cel mai potrivit mod pentru ei, alături de o monitorizare și evaluare aprofundată a propunerilor CESE cu privire la impactul lor asupra vieții tinerilor.

În calitate de președinte nou ales al CESE:

- **voi crea un Grup ad-hoc al CESE pentru tineri dedicat implicării tineretului**, cu mandatul clar de continuare a activității inițiate de Grupul de coordonare pentru Anul European al Tineretului;
- **voi utiliza pagina de internet a CESE „Pentru o mai mare implicare a tinerilor”** ca instrument de prezentare și promovare a acțiunilor concrete întreprinse și a activităților organizate de CESE și de membrii săi;
- **voi începe imediat punerea în aplicare a testului UE pentru tineret în avizele CESE**, în strânsă colaborare cu secțiunile și cu CCMI, pentru a garanta că avizele CESE reflectă perspectivele tinerilor în toate domeniile de politică;
- **voi extinde rolul „delegaților CESE pentru tineret”** în activitatea de zi cu zi a CESE, după modelul participării lor cu succes la delegația CESE la Conferința Organizației Națiunilor Unite privind schimbările climatice;
- **voi consolida activitățile CESE pentru tineret sub deviza consacrată a CESE – „Europa ta, părerea ta!” (Your Europe, Your Say! – YEYS)”, în special în perioada premergătoare alegerilor pentru Parlamentul European din 2024;**
- **voi înființa un Comitet de consiliere a președintelui pentru chestiuni de tineret**, care va oferi recomandări pragmatice și orientate spre rezultate, cu o varietate de perspective din partea tinerilor activiști, și va face propuneri specifice, cu un accent special pe schimbările climatice.

Un forum mai echitabil

Apărarea democrației, a statului de drept și a valorilor fundamentale începe între pereții propriei case. Ca atare, CESE își va dubla reformele interne pentru a asigura o mai mare transparență, integritate și echitate.

CESE se opune ferm oricărei forme de discriminare, inclusiv discriminării de gen. Egalitatea de gen se bazează pe valorile pe care se întemeiază UE și ea ar trebui promovată global și transversal la toate nivelurile.

Egalitatea de gen este o condiție prealabilă pentru a realiza o Europă mai echitabilă și mai puternică. Comitetul are un rol de jucat și în acest domeniu, începând cu exemplul pe care îl dăm ca adunare și cu deciziile pe care le luăm. Acesta este motivul pentru care avem nevoie de un angajament ferm și clar pentru îmbunătățirea egalității de gen în cadrul Comitetului nostru.

În cursul mandatului meu, voi promova constant cultura egalității de gen pe tot parcursul vieții, cu măsuri adaptate pentru fiecare etapă a ciclului de viață, în toate activitățile Comitetului. Nu doar dimensiunea de gen ar trebui integrată în toate activitățile de politică ale CESE, ci ar trebui încurajată puternic și promovarea la nivel intern a femeilor în funcții de conducere.

În calitate de președinte nou ales al CESE:

- **voi consolida mandatul Grupului ad-hoc privind egalitatea** pentru a asigura punerea în aplicare, a monitoriza progresele și, dacă este necesar, a propune măsuri de ajustare care să asigure îndeplinirea obiectivelor;
- **voi continua lucrările inițiate prin sondajul Grupului ad-hoc privind egalitatea referitor la incluziunea membrilor, distribuirea muncii și starea lor de bine** și, după caz, voi propune măsuri care să îmbunătățească echilibrul de gen în cadrul CESE;
- **voi promova o colaborare strategică cu Comisia Europeană, Parlamentul European și Consiliul** în vederea integrării egalității de gen în toate politicile relevante ale UE;
- **voi organiza mese rotunde pentru a integra egalitatea de gen** în toate activitățile și activitățile de politică ale CESE;
- **voi pleda pentru soluții structurale de sporire a ponderii reprezentării femeilor** în toate organele Comitetului și voi monitoriza cu atenție progresele înregistrate, prin rapoarte periodice;
- **voi spori transparența activității CESE**, voi asigura implicarea structurală în registrul de transparență al UE și voi sprijini organismul UE responsabil cu probleme de etică.

PLEDOARIE PENTRU EUROPA

O voce puternică și semnificativă

O instituție care se face auzită în exterior

Cu implicarea unei game largi de părți interesate, CESE își va consolida misiunea de organ consultativ pentru instituțiile UE și de canal mai reprezentativ pentru părți interesate și cetățeni. În acest context, activitatea și prioritățile CESE trebuie comunicate în mod clar în exterior. O reformă instituțională aprofundată va urmări să facă vocea CESE mai puternică și mai bine auzită. În cursul mandatului, voi sprijini o nouă abordare a activității Comitetului, pentru a permite o informare consecventă a instituțiilor UE și a părților interesate: mesajele vor fi transmise mai clar prin intermediul unui format actualizat al avizelor, ceea ce va permite identificarea imediată a concluziilor și recomandărilor importante.

În calitate de președinte nou ales al CESE:

- *voi promova o prezență convingătoare și eficace pe platformele de comunicare socială și **restructurarea majoră a site-ului CESE**, pentru a promova mai bine activitățile, manifestările și documentele noastre;*
- *voi asigura promovarea activă și monitorizarea sporită a **recomandărilor CESE** adresate instituțiilor și părților interesate, printr-o colaborare strânsă la toate nivelurile;*
- *voi introduce un nou format pentru **avize**, permițând astfel identificarea clară a recomandărilor societății civile;*
- *voi inaugura instrumentul informatic **NaviGate** pentru a face cunoscute tuturor părților interesate **activitatea și avizele CESE**, în diversele lor etape.*

O instituție care se bazează pe date concrete și care este orientată spre viitor

În calitate de casă a societății civile organizate europene, CESE este locul optim pentru a aborda și anticipa preocupările, problemele sau provocările cu care se confruntă cetățenii. Prin urmare, este necesară o abordare bazată pe date concrete și orientată spre viitor a activității Comitetului, pentru a contribui în mod optim la agenda politică a instituțiilor UE. Prin urmare, CESE ar putea juca un rol important procedând la un tur de orizont al diverselor procese de transformare din epoca noastră.

Pentru a se adapta la actualele mutații, CESE va trebui să valorifice la maximum mandatul consultativ conferit de tratat, identificând și interpretând proactiv tendințele majore, detectând lacunele legislative și elaborând propuneri de planuri de acțiune cuprinzătoare și integrând sistematic dimensiunea prospectivă în dezbaterile noastre. Dezvoltarea unei perspective orientate spre viitor a activității CESE ar permite totodată o mai bună poziționare în procesul decizional și formularea unor propuneri de noi priorități pentru viitoarea Comisie.

În calitate de președinte nou ales al CESE:

- **voi consolida relațiile CESE cu grupurile de reflecție, prin implicarea lor în elaborarea anumitor avize;**
- **voi revizui metodologia de elaborare a avizelor și voi utiliza avizele exploratorii și din proprie inițiativă pentru a diagnostica în mod adecvat provocările pe termen lung;**
- **voi solicita organizarea de către CESE a unui summit anual al grupurilor de reflecție;**
- **voi introduce sistematic în avizele noastre o analiză prospectivă;**
- **voi valorifica și promova activitatea desfășurată în cadrul „Apelului privind un pact albastru al UE” ca având întâietate între noile priorități ale Comisiei și ca potențială inițiativă cetățenească a UE.**

De la Tratatul de la Roma și înființarea Comitetului nostru, rolul și competențele CESE au devenit tot mai importante. Dacă privim în perspectivă și în sialul Conferinței privind viitorul Europei, credem că o nouă convenție de revizuire a tratatelor noastre fondatoare nu a fost niciodată atât de apropiată. Doresc ca CESE să fie pregătit să-și joace pe deplin rolul în acest proces în viitor.

În calitate de președinte nou ales al CESE:

- **voi lansa o analiză aprofundată a implicării CESE și a societății civile în negocierile anterioare ale tratatelor și voi explora potențialul său viitor, prin crearea unui set de bune practici și elaborarea unei propuneri concrete de consolidare a rolului CESE, pentru a-i conferi o mai mare importanță și a-i spori influența și vizibilitatea, inclusiv prin recomandări specifice de modificare a tratatului, acolo unde este necesar.**

OLIVER RÖPKE, PREȘEDINTELE CESE

Înregistrarea de progrese cu privire la agenda socială a UE și la protejarea competitivității durabile pentru secolul 21

Această președinție își începe mandatul într-un moment marcat de repercusiunile sociale, geopolitice și economice ale unei crize cu multiple fațete: consecințele pandemiei de COVID-19; continuarea agresiunii militare a Rusiei împotriva Ucrainei și a țărilor învecinate, cu amenințarea valorilor democrației și libertății, criza costului vieții și recenta instabilitate bancară la nivel mondial. În același timp, UE și partenerii săi la nivel internațional s-au angajat în favoarea unor obiective climatice care necesită măsuri urgente și susținute pentru a evita un eșec colectiv pe care nu ni-l putem permite: mai trebuie încă realizată dubla tranziție verde și digitală. Aceste crize multiple riscă să prejudicieze reziliența UE, exacerbând inegalitățile sociale și economice și conducând la creșterea populismului și a naționalismului egocentric.

Mai mult ca oricând, Uniunea Europeană trebuie să ia decizii strategice pentru a atinge obiectivele de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite și pe cele stabilite în Pactul verde al UE, pentru a consolida reziliența europeană și a obține o autonomie strategică deschisă într-o lume bazată pe reguli internaționale.

Este în joc viitorul Europei și, mai ales, rolul Uniunii Europene ca proiect pașnic, cu valori comune și bunăstare pentru cetățenii săi. Societatea civilă organizată joacă un rol esențial în promovarea priorităților majore ale prezentului. Consolidarea rezilienței UE necesită promovarea simultană a sustenabilității sociale, economice și de mediu a politicilor UE.

CESE urmărește un program de priorități politice ce vizează crearea unei UE mai reziliente, prin accelerarea punerii în aplicare a Pactului verde și social și a obiectivelor de dezvoltare durabilă pentru a gestiona dubla tranziție.

Înregistrarea de progrese în agenda socială a UE

Multiplele crize cu care se confruntă UE au scos la lumină necesitatea de a proteja bunăstarea cetățenilor și de a promova incluziunea socială. În plus, transformarea societăților noastre ca urmare a dublei tranziții verzi și digitale influențează modul în care europenii trăiesc, consumă și muncesc.

La 30 de ani de la instituirea pieței unice, CESE trebuie să-și concentreze eforturile asupra convergenței sociale și economice ascendente, care să nu neglijeze pe nimeni. O abordare justă și centrată pe oameni va garanta drepturile sociale, va asigura condiții decente pe piața muncii și va combate sărăcia și excluziunea socială. În acest context, CESE trebuie să sprijine implementarea unui pact ecologic și social, a obiectivelor de dezvoltare durabilă și a Pilonului european al drepturilor sociale.

Dat fiind impactul semnificativ al dublei tranziții verzi și digitale asupra locurilor de muncă și a ocupării forței de muncă, CESE trebuie să sprijine protecția lucrătorilor și condițiile de muncă durabile, pentru a asigura convergența socială și condiții de concurență echitabile pentru toți lucrătorii. Ca atare, CESE trebuie să-și continue activitățile pentru a sprijini: promovarea negocierilor colective, a dialogului social și a implicării lucrătorilor, inclusiv a democrației la locul de muncă; convergența ascendentă a salariilor și a condițiilor de muncă în întreaga Europă; combaterea muncii precare; o acțiune mai fermă a UE pentru a elimina diferența de remunerare între femei și bărbați; și protecția locurilor de muncă și a veniturilor, prin măsuri care vor aborda dimensiunea socială a crizei costului vieții.

Asigurarea unei tranziții echitabile și juste, dezvoltarea aptitudinilor și competențelor lucrătorilor în vederea creării de noi oportunități și a adaptării la era digitală sunt componente esențiale, în special în contextul Anului european al competențelor. Întrucât dubla tranziție va afecta și condițiile de muncă, este imperativ să se îmbunătățească protecția drepturilor fundamentale și a drepturilor lucrătorilor și să fie gestionate schimbările tehnologice și de altă natură la locul de muncă, cu implicarea partenerilor sociali.

Protejarea lucrătorilor înseamnă și protecția celor mai vulnerabili lucrători care se confruntă cu inegalități sociale. Abordarea tuturor discriminărilor de pe piața forței de muncă trebuie să rămână prioritară, pentru a asigura egalitatea de tratament și de șanse. Ar trebui să se acorde atenție deosebită elaborării de măsuri structurale, pentru a asigura egalitatea de gen la locul de muncă.

Ca urmare a multiplelor crize, inflația și creșterea prețurilor la energie afectează pe toată lumea, în special pe cetățenii vulnerabili, sectorul agricol și zonele rurale. Nivelurile de sărăcie și lipsă de adăpost sunt în creștere. În acest context, CESE trebuie să depună eforturi pentru a asigura tuturor energie curată și la prețuri accesibile, cu acces egal la energie ca drept fundamental. Măsurile de combatere a sărăciei energetice și de capacitate a consumatorilor în tranziția energetică trebuie să fie să se afle în centrul priorităților politice ale CESE în domeniul energiei. De asemenea, CESE trebuie să abordeze problema lipsei de adăpost și să sprijine politicile durabile și favorabile incluziunii în materie de locuințe.

În cele din urmă, schimbările aduse în ultimii ani de diversele crize au condus la o presiune tot mai mare asupra cetățenilor, afectându-le uneori buna stare psihică. Având în vedere că problemele de sănătate mintală sunt în creștere în UE, CESE trebuie să sprijine o abordare cuprinzătoare a acestor probleme și să propună măsuri concrete de îmbunătățire a lor.

Asigurarea competitivității durabile pentru secolul XXI

Economia UE se concentrează pe combaterea inflației și pe protejarea stabilității financiare, protejând în același timp creșterea economică și coeziunea socială. Obiectivul de neutralitate climatică stabilit pentru 2050 obligă industria UE să se adapteze rapid la tehnologiile cu zero emisii nete și accelerează cererea de materii prime critice. În mod similar, digitalizarea introduce noi tehnologii, care ar putea schimba modul în care lucrăm. În combinație cu procesul continuu de regionalizare a comerțului, aceste evoluții au un impact asupra competitivității industriei UE și asupra pieței interne.

Este necesară o strategie pe termen lung pentru a proteja modelul european de creștere economică, pe baza competitivității durabile, a autonomiei strategice deschise și a concurenței loiale. O componentă esențială a acestui efort va fi reprezentată de piața unică. La 30 de ani de la înființare, piața unică rămâne totuși incompletă. CESE va solicita eforturi suplimentare pentru a oferi întreprinderilor din UE de toate dimensiunile (inclusiv IMM-urilor) un mediu favorabil inovării, investițiilor și creșterii. CESE va sprijini o piață unică solidă ca izvor de prosperitate pentru întreprinderile din UE și de bunăstare pentru cetățenii UE. În mod similar, trebuie să ne asigurăm că industria noastră este pregătită pentru dubla tranziție digitală și verde, pentru a atinge obiectivul unui continent neutru din punct de vedere climatic până în 2050. Recentele evoluții geopolitice ce decurg din continuarea războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei au demonstrat clar că trebuie să ne reducem dependențele strategice, mai ales de materii prime critice, energie și aprovizionarea cu alimente, rămânând totodată competitivi la nivel mondial. CESE este convins că o politică industrială rezilientă a UE trebuie să se bazeze pe tehnologii curate și soluții circulare, pe o abordare a digitalizării centrată pe factorul uman și favorabilă incluziunii și pe o abordare durabilă a securității energetice și o autonomie strategică deschisă în contextul comerțului internațional.

Pentru a conchide, revizuirea cadrului de guvernare economică este esențială în crearea unei economii a UE mai reziliente și mai durabile. Un cadru mai simplu, mai transparent și mai eficace, cu o mai mare asumare la nivel național și cu o mai bună aplicare a legii, va contribui la construirea economiei verzi, digitale și reziliente a viitorului, promovând

creșterea incluzivă și asigurând totodată sustenabilitatea finanțelor publice în toate statele membre. În combinație cu o uniune bancară și a piețelor de capital consolidată, acest cadru va contribui la o mai mare stabilitate financiară în zona euro. CESE va continua să contribuie la ciclul semestrului european și va sprijini finalizarea uniunii piețelor de capital și a uniunii bancare, ca etape esențiale de asigurare a unei redresări durabile și favorabile incluziunii.

CESE este convins că UE va rămâne izvor de prosperitate și va contribui la definirea modului în care pot fi abordate aceste provocări, promovând totodată dialogul social, salariile echitabile și sistemele de negociere colectivă ca elemente cruciale ale Pilonului european al drepturilor sociale și ale modelului social european.

PRIORITĂȚI POLITICE SELECTATE PE BAZA CONTRIBUȚIILOR SECRETARIATULUI

Accelerarea punerii în aplicare a obiectivelor de dezvoltare durabilă (ODD)

Crizele globale multiple și interconectate cu care ne confruntăm pun sub semnul întrebării, într-o măsură semnificativă, însăși viabilitatea realizării ODD până în 2030. Cu toate acestea, ODD rămân pentru noi un far și o busolă, fiind unica viziune universală pentru pace, prosperitate socioeconomică și durabilitate a mediului de care dispunem. Nepunerea în aplicare a principiilor ODD privind incluziunea socială, energia curată, accesul universal la servicii publice și consumul și producția responsabile va duce la și mai multe crize și rivalități geopolitice.

CESE are de jucat un rol esențial în promovarea punerii în aplicare a ODD, după cum o demonstrează recenta sa contribuție la evaluarea voluntară a acestor obiective la nivelul UE, care urmează să fie prezentată în cadrul Forumului politic la nivel înalt de la New York din vara anului 2023.

O serie de teme vor merita o atenție deosebită din partea CESE: necesitatea unei strategii cuprinzătoare a UE privind ODD pentru a asigura coerența politicilor; necesitatea unei implicări mai structurate a societății civile în cadrul procesului, context în care CESE ar putea oferi un spațiu în care societatea civilă să se poată reuni pentru a stabili contacte cu factorii de decizie; axarea pe dimensiunea socială a durabilității, întrucât transformarea va avea succes numai dacă se va baza pe un sprijin larg, pe o tranziție justă și pe participarea activă a tuturor segmentelor societății.

Implicarea tinerilor în domeniul climei și al durabilității

Aspectul intergenerațional al politicilor de dezvoltare durabilă și din domeniul climei și al mecanismelor de punere în aplicare trebuie să se reflecte într-o implicare intensă și semnificativă a tinerilor în toate etapele proceselor decizionale ale UE, de la elaborarea propunerilor și inițiativelor legislative până la punere în aplicare, monitorizare și acțiuni ulterioare. Punerea în aplicare a ODD prin intermediul Pactului verde european necesită o nouă abordare, orientată către un model mai incluziv de guvernare multipartită, care să plaseze tinerii în centrul procesului de implicare și să nu se limiteze la ședințe ad-hoc și simple apeluri la consultare.

CESE își va continua eforturile de a include pozițiile tinerilor în activitatea sa și va solicita celorlalte instituții să-i implice pe tineri într-un mod mai structurat și mai semnificativ. Printre altele, CESE va continua să organizeze mese rotunde pentru implicarea tineretului în domeniul climei și al durabilității și să includă un delegat pentru tineret în delegația oficială a UE la reuniunile Conferinței părților la Convenția-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice (COP CCONUSC); va aplica conceptul de test al UE pentru tineret pentru a dezvolta o abordare coerentă în ceea ce privește implicarea tinerilor în cadrul CESE și explorarea altor idei cu bătaie lungă privind implicarea tinerilor, în general, transpunând în practică Rezoluția CESE „Impactul de lungă durată al Anului European al Tineretului: integrarea aspectelor legate de tineret și responsabilizarea tinerilor”.

Economia circulară

Platforma europeană a părților interesate privind economia circulară (ECESP) este o mare reușită, ilustrând modul în care poate fi promovată economia circulară în Europa și dincolo de granițele ei. ECESP sprijină întreprinderile, organizațiile societății civile și autoritățile publice în accelerarea tranziției către o economie circulară în întreaga Europă prin promovarea dialogului, schimbul de cunoștințe și expertiză și schimbul de bune practici prin intermediul unui site web.

CESE se va baza pe succesul principalelor activități de informare ale ECESP, cum ar fi discuțiile UE pe tema circularității, în cadrul cărora au loc schimburi de opinii la nivel înalt pe teme de actualitate privind economia circulară, și conferința sa anuală. Considerentele legate de economia circulară trebuie, de asemenea, să fie integrate în alte domenii de politică, inclusiv, de exemplu, în sistemele alimentare durabile și în dezvoltarea rurală.

O tranziție verde pentru industria europeană

Obiectivul de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră din UE cu 55 % înainte de 2030 reprezintă o provocare și necesită o foaie de parcurs clară pentru o tranziție justă în următoarele decenii. Toate sectoarele industriale vor fi nevoite să treacă printr-o schimbare profundă. O condiție esențială pentru succesul tranziției energetice și climatice este ca cetățenii UE să o susțină entuziast, motiv pentru care ar trebui să se asigure accesul la locuri de muncă de calitate și la produse la prețuri accesibile.

Pactul albastru al UE adaugă o nouă dimensiune la foaia de parcurs a Pactului verde propusă de Comisie. CESE, care solicită instituțiilor UE această nouă politică cuprinzătoare a UE în domeniul apei, va trebui să monitorizeze punerea sa în aplicare pe parcursul următorului mandat al Comisiei.

O serie de aspecte specifice vor merita o atenție deosebită, în special necesitatea unui pact albastru al UE. CESE va continua să asigure coordonarea generală a monitorizării acestei teme transversale; este necesar să fie sprijinite ecologizarea industriilor, în special a celor cu utilizare intensivă a resurselor, și integrarea sectorului tehnologiilor curate, inclusiv a tehnologiilor eficiente din punctul de vedere al consumului de apă. Comitetul menționează necesitatea participării la dezbaterile politice ale UE privind aspectele sociale ale tranziției energetice și climatice, valorificând expertiza CESE în identificarea provocărilor și în propunerea de soluții în vederea unui pact echitabil pentru cetățenii UE în ceea ce privește ocuparea forței de muncă și produsele, energia și serviciile accesibile ca preț pentru toți.

Un efort cuprinzător de digitalizare a industriei europene

Digitalizarea deschide noi posibilități pentru industria UE și pentru servicii în ansamblu și generează noi tipuri de provocări, cum ar fi elaborarea de instrumente de sprijin pentru a garanta că întreprinderile europene – fie ele mari sau mici – au aceleași șanse să achiziționeze aceste noi tehnologii. Ea presupune și o atenție puternică acordată viitorului locurilor de muncă industriale, nu pentru a evita, ci mai degrabă pentru a gestiona schimbarea pe care îl va aduce acest proces în industria și societatea noastră și pentru a încuraja tranziția justă și o abordare axată pe cetățeni a acestor schimbări.

CESE: va sprijini dezvoltarea în conformitate cu standardele europene a noilor sectoare tehnologice, cum ar fi metaversul, și își va concentra atenția asupra impactului IA în diferitele sectoare industriale; va continua angajamentul în ceea ce privește tehnologiile esențiale și de vârf, inclusiv teme precum robotica și dronele; va urmări să se implice în activități colaterale care sprijină competitivitatea industrială globală a UE, inclusiv prin participarea la alianțe industriale care abordează subiecte legate de digitalizare, după modelul participării la Alianța europeană pentru materii prime (ERMA); și va sprijini un angajament mai structurat al societății civile în acest proces, deoarece transformarea va avea succes numai dacă se va baza pe un sprijin larg, pe o tranziție justă și pe participarea activă a tuturor segmentelor societății.

Consolidarea competitivității globale și a autonomiei strategice deschise a industriei UE

Asigurarea competitivității industriei europene la nivel general a reprezentat deja de mai mulți ani un obiectiv-cheie al politicii industriale a Comisiei. Pe lângă dimensiunea internă, multe aspecte legate de dimensiunea externă au avut în mod clar un impact important asupra competitivității industriale a UE. Necesitatea unei autonomii strategice deschise a devenit mai pregnantă. De asemenea, trebuie abordată problema modului în care pot fi mobilizate fondurile publice și ajutoarele de stat pentru a sprijini industria în așa fel încât concurența să nu fie denaturată, precum și criteriile de utilizare și alocare a acestor fonduri. În acest scop, CESE se va concentra asupra lanțurilor valorice strategice.

CESE: va lucra la o strategie cuprinzătoare a UE privind materiile prime critice și va continua să participe la activitățile ERMA; va sprijini autonomia deschisă sporită a sectoarelor precum apărarea, spațiul și cipurile; va contribui la regândirea modului în care întreprinderile se protejează împotriva încălcării securității datelor, a atacurilor cibernetice și a spionajului digital.

Reforme pentru o economie a UE rezilientă

Mediul economic actual îngreunează punerea în aplicare a unor politici economice care să vizeze simultan reducerea inflației și asigurarea creșterii economice, ocuparea forței de muncă și sustenabilitatea finanțelor publice pe termen mediu și lung. CESE va prezenta recomandări care să ajute factorii de decizie să elaboreze politici menite să asigure o redresare durabilă și favorabilă incluziunii și să construiască o economie a UE rezilientă, abordând în același timp tranziția verde și cea digitală.

CESE va continua să prezinte recomandări bianuale cu privire la Recomandarea Comisiei Europene privind politica economică a zonei euro și la analiza anuală a creșterii durabile, pentru a oferi în timp util o contribuție politică actualizată la procesul de coordonare a politicilor economice din cadrul ciclului anual al semestrului european.

CESE va prezenta, de asemenea, recomandări suplimentare în vederea revizuirii cadrului de guvernanță economică al UE, deoarece este nevoie de o coordonare puternică a politicilor bugetare și structurale, dar și de o supraveghere economică și bugetară eficace.

De asemenea, Comitetul va prezenta propuneri de reformă a procedurilor de consultare și coordonare în cadrul semestrului european, pentru ca procesele să devină mai simple, mai democratice și mai transparente. Prin intermediul grupului său dedicat semestrului european, CESE își va continua eforturile de a desfășura consultări ample cu societatea civilă organizată din UE pentru a monitoriza punerea în aplicare a planurilor naționale din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență (MRR) și a asigura implicarea societății civile atât la nivelul UE, cât și la nivel național.

Finalizarea uniunii piețelor de capital și a uniunii bancare

Piețele financiare ale UE trebuie să fie integrate și stabile pentru a sprijini redresarea europeană și a readuce UE pe calea tranziției către o economie neutră din punct de vedere climatic și din ce în ce mai digitală, caracterizată printr-o creștere economică durabilă și favorabilă incluziunii. Redresarea va depinde în mod crucial de capacitatea piețelor financiare europene de a asigura suficiente lichidități și de o mai bună repartizare a riscurilor. Este imperativ să se ia măsuri decisive pentru a dezvolta o uniune a piețelor de capital eficientă și integrată și o uniune bancară veritabilă, care să cuprindă toate statele membre și să vizeze o mai mare armonizare și eliminarea obstacolelor transfrontaliere, garantând, în același timp, o reglementare solidă și o supraveghere riguroasă. Se preconizează că Comisia Europeană va continua să pună în aplicare Planul de acțiune privind uniunea piețelor de capital, iar revizuirea cadrului actual privind supravegherea bancară, insolvența, rezoluția și schemele de garantare a depozitelor va avea o importanță deosebită.

În următoarea jumătate a mandatului, CESE se angajează: să lucreze în domenii politice cheie, precum gestionarea crizelor bancare și sistemul de asigurare a depozitelor; să contribuie la dezbaterile privind finanțarea durabilă; să organizeze audieri publice cu privire la aceste subiecte importante; să urmărească creșterea participării raportorilor CESE la ședințele și audierile Comisiei ECON a Parlamentului European și să dezvolte contacte mai strânse cu reprezentanța permanentă pe lângă UE a țării care deține Președinția UE a Consiliului, pentru a promova o participare mai activă a membrilor CESE la manifestări importante, cum ar fi seminarul la nivel înalt al EUROFI și Forumul său final.

Un cadru financiar multianual pregătit să față provocărilor viitorului, inclusiv o politică de coeziune puternică

CESE a solicitat în repetate rânduri ca cadrul financiar multianual (CFM) să fie orientat către crearea de locuri de muncă, creștere economică și competitivitate și a solicitat un buget al UE solid și dotat cu resurse financiare corespunzătoare pentru atingerea obiectivelor Uniunii. CESE va continua să poarte dezbateri despre modul în care bugetul UE ar putea fi finanțat într-o măsură mai mare din resurse cu adevărat proprii.

Politica de coeziune trebuie să joace un rol esențial și central în asigurarea unei redresări echilibrate în vederea unei creșteri susținute, în stimularea convergenței, în combaterea excluziunii sociale și în garantarea faptului că nimeni nu este lăsat în urmă. CESE va continua să sublinieze insistent că politica de coeziune ar trebui să contribuie la promovarea politicilor convenite în ceea ce privește digitalizarea și accesibilitatea serviciilor, reindustrializarea, IMM-urile și serviciile în bandă largă la nivel regional.

CESE: va elabora un aviz privind revizuirea la jumătatea perioadei a cadrului financiar multianual; în urma unei solicitări din partea Comisiei Europene, îi va transmite acesteia propuneri cu privire la noile resurse proprii pentru bugetul UE; va elabora un aviz privind viitorul politicii de coeziune după 2027; va continua să formuleze propuneri pentru o politică de coeziune care să corespundă nevoilor reale ale cetățenilor UE și să îndeplinească obiectivele pe termen lung în materie de convergență între regiunile UE și va elabora un aviz privind zonele slab populate, insulele UE și zonele montane, pentru a sublinia că toate regiunile din UE trebuie să aibă o creștere și o dezvoltare echilibrate.

Redresarea economică și socială în urma impactului pandemiei și a războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, precum și a creșterii aferente a prețurilor la energie și a costului vieții

CESE a pledat în mod constant în favoarea convergenței ascendente și a unei politici sociale mai eficace, atât la nivelul UE, cât și la nivelul statelor membre. Punerea efectivă în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale (PEDS) reafirmă angajamentul comun față de modelul social european.

În cadrul tranziției verzi și digitale în curs, noile forme de muncă, protecția drepturilor colective, impactul asupra condițiilor de muncă, combaterea ratelor ridicate ale șomajului, a muncii precare și a sărăciei, punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale și incluziunea și egalitatea sub toate aspectele lor, precum și competențele vor continua să fie chestiuni importante care trebuie abordate.

Evoluțiile recente din domeniul inteligenței artificiale riscă să modifice fundamental nevoia de lucrători cu înaltă calificare și să perturbe procesele economice și de producție.

În următoarea jumătate a mandatului, CESE se va concentra pe: implementarea Pilonului european al drepturilor sociale, condițiile de muncă, noile forme de muncă și impactul asupra ocupării forței de muncă în rândul tinerilor și al femeilor, sistemele de protecție socială (îngrijirea și egalitatea sub toate aspectele lor, inclusiv egalitatea veniturilor); impactul inteligenței artificiale asupra pieței forței de muncă și a ocupării forței de muncă și punerea în practică a integrării aspectelor legate de tineret în toate politicile/aplicarea Testului UE pentru tineret.

Drepturile fundamentale și statul de drept

Drepturile și valorile fundamentale și statul de drept continuă să fie atacate în multe țări în care mișcările populiste iau amploare și în care se constată un regres al democrației.

Inteligența artificială este capabilă să amplifice masiv dezinformarea ținută, să înlocuiască lucrătorii umani cu înaltă calificare într-o gamă largă de funcții și să fie utilizată în scopuri de constrângere și control.

CESE va sprijini ferm punerea în aplicare a pachetului Comisiei Europene privind apărarea democrației și accentul pus pe drepturile fundamentale în implementarea inteligenței artificiale.

Migrația

Migrația va continua să fie alimentată de conflicte, schimbări climatice și inegalități economice. CESE se va concentra asupra unei gestionări a migrației care să fie conformă cu obligațiile ce decurg din dreptul UE și din dreptul internațional și să țină seama de evoluția demografică și de nevoile economice ale UE.

O vecinătate sigură și stabilă

Războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei nu reprezintă doar o amenințare la adresa valorilor pe care se întemeiază Uniunea Europeană, ci și dovada supremă că ordinea mondială bazată pe norme este contestată și că am intrat într-o fază geopolitică mai instabilă, pe care va trebui să o gestionăm împreună.

Vecinătatea noastră imediată ar trebui să rămână o prioritate. Parteneriatul estic a fost supus unor presiuni puternice în ultimii ani, mai întâi ca urmare a deciziei Belarusului de a-și suspenda participarea și apoi prin războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei. În timp ce Belarus se află încă sub jugul celor care i-au înăbușit democrația, Ucraina se luptă pentru a-și apăra libertatea, iar Moldova își continuă drumul european, în pofida presiunii constante exercitate de Rusia.

În următoarea jumătate a mandatului, CESE va depune eforturi de consolidare și promovare în continuare a lucrărilor platformelor societății civile UE-Ucraina, UE-Moldova și UE-Georgia, create prin acordurile de asociere cu aceste țări. Activitatea și reuniunile periodice ale acestor platforme sunt esențiale pentru a călăuzi aceste țări pe calea către integrarea europeană. De asemenea, vor fi menținute legături continue cu societatea civilă din Armenia, prin intermediul platformei societății civile dedicate acestei țări.

CESE va continua să sprijine societatea civilă independentă din Belarus și din afara sa, care este supusă unei presiuni enorme din partea regimului. De asemenea, vom urmări evoluțiile societății civile din Azerbaidjan și vom insista asupra necesității unui dialog civil și social autentic.

Țările din Balcanii de Vest așteaptă de ani de zile să devină membre ale UE. Societatea civilă din aceste țări cooperează în mod constant cu CESE și încurajează îmbunătățirea continuă a alinierii lor la legislația și valorile europene, pentru a sprijini în ultimă instanță eforturile lor de a face parte din familia europeană, inclusiv în scopul asigurării păcii și stabilității în regiune.

Dialogul cu țările mediteraneene trebuie să continue, multe dintre ele aflându-se într-o situație politică delicată și confruntându-se în același timp cu provocări societale și economice enorme. Summitul Euromed al CESE va continua să promoveze un dialog social semnificativ în regiune și se va concentra asupra priorităților comune, cum ar fi adaptarea la schimbările climatice, securitatea aprovizionării cu energie și gestionarea eficace a fluxurilor de migrație.

Colaborarea cu partenerii pentru edificarea unor societăți echitabile și juste, care să respecte drepturile omului

Asistăm în prezent la creșterea inegalităților la nivel mondial. Pandemia de COVID-19 a înrăutățit situația, anulând ani de progrese, iar războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei a deturnat atenția de la alte provocări critice. Comunitatea internațională trebuie să își reia eforturile de reducere a inegalităților și să își confirme adevărată la ordinea multilaterală bazată pe norme și la drepturile universale ale omului. Anul 2023 este momentul oportun în acest sens, întrucât marchează cea de-a șaptezeci și cincea aniversare a Declarației universale a drepturilor omului din 1948. 2023 este, de asemenea, o etapă importantă pentru evaluarea la jumătatea perioadei a ODD.

CESE va contribui la aceste eforturi prin: colaborarea cu societatea civilă din țările ACP și din America Latină în vederea promovării angajamentelor fundamentale în raport cu obiectivele de dezvoltare durabilă (ODD) și cu Declarația universală a drepturilor omului a Organizației Națiunilor Unite (ONU), inclusiv cu drepturile fundamentale ale lucrătorilor și drepturile de gen; monitorizarea modului în care punerea în aplicare a proiectelor din cadrul inițiativei „Global Gateway” a UE contribuie la realizarea acestor obiective; inițierea, prin avize și activități specifice, a unui proces de reflecție asupra consolidării diplomației UE în domeniul climei, a combaterii dezinformării și a influenței străine, precum și asupra contribuției pe care societatea civilă o poate aduce la consolidarea multilateralismului și a principiilor internaționale fundamentale pentru o ordine bazată pe norme, într-o lume aflată în schimbare rapidă.

Promovarea unui comerț durabil, benefic pentru toți

Monitorizarea negocierilor, a punerii în aplicare și a asigurării respectării acordurilor comerciale de către societatea civilă este esențială pentru menținerea competitivității UE și consolidarea rezilienței în perioade de criză.

CESE: va continua să asigure un sprijin administrativ și politic grupurilor consultative interne (GCI) înființate prin acordurile comerciale ale UE; se va asigura că orice lacune în ceea ce privește drepturile în materie de mediu și ale lucrătorilor sunt abordate în mod eficace în UE și în țările partenere; va promova sustenabilitatea comerțului la nivelul UE și în cadrul Organizației Mondiale a Comerțului prin organizarea celui de-al doilea Forum al societății civile pentru comerț și dezvoltare durabilă.

Studii și evaluări ale politicilor: cum trebuie procedat pentru ca lucrările consultative ale CESE să se bazeze într-o măsură mai mare pe date concrete

Criza permanentă („permacriză”), criza multiplă („policriză”) – iată doar două exemple de cuvinte recent inventate, prin care se încearcă descrierea situației și a evenimentelor dramatice care perturbă și afectează profund societățile noastre.

Această situație a evidențiat vulnerabilitățile UE și lipsa ei de pregătire în fața provocărilor cu care se confruntă o lume aflată într-o criză permanentă; ea ne îndeamnă să acționăm și să răspundem în mod adecvat. Cu toate acestea, răspunsul nu poate consta doar în încercarea mereu reluată de a recupera decalajul și de a atenua crizele prin măsuri pe termen scurt, atunci când se abat asupra noastră. UE trebuie să anticipeze crizele înainte ca ele să se producă, încercând eventual să le și evite. Pentru aceasta, trebuie să explorăm, să anticipăm și chiar să încercăm să modelăm viitorul.

Datorită cunoștințelor pe care le dețin membrii și rețelele sale, CESE este perfect apt să contribuie la acest proces al UE, transformând analiza prospectivă a UE într-un proces mai eficace și mai participativ.

În acest scop, CESE trebuie să aibă un impact și o contribuție din ce în ce mai mari la activitățile de analiză prospectivă ale UE, în special prin dezvoltarea rolului său în agenda analizei prospective strategice a UE și, mai precis, în elaborarea raportului anual de analiză prospectivă strategică, care – la rândul său – contribuie la pregătirea discursului privind starea Uniunii Europene. Prin catalizarea, colectarea și transmiterea opiniilor părților interesate, inclusiv ale organizațiilor societății civile, ale grupurilor de reflecție și ale experților, CESE își va îndeplini rolul de reprezentant al societății civile și va asigura o analiză prospectivă cu adevărat participativă a UE.

CESE își va dezvolta în continuare cooperarea cu celelalte instituții ale UE, atât prin relații bilaterale, cât și în cadrul rețelei interinstituționale a Sistemului european de evaluare a strategiilor și a politicilor (ESPAS) al UE.

Pentru a-și valorifica pe deplin potențialul, CESE va continua să-și sensibilizeze membrii și personalul cu privire la importanța unei abordări bazate pe previziuni în activitatea noastră și să le consolideze capacitatea prin cursuri de formare periodice, prin organizarea de seminare și conferințe și prin participarea la manifestări de analiză prospectivă în afara sediului.

Legislația UE și procesul de elaborare a politicilor UE trebuie să se bazeze pe date concrete, să evalueze mai bine și să ia în considerare ceea ce a funcționat și ceea ce nu a funcționat, ceea ce trebuie modificat și îmbunătățit, precum și nevoile reale ale societăților noastre, ale cetățenilor noștri și ale Europei, pentru a face față provocărilor uriașe cu care se confruntă.

Programul anual de studii este utilizat din ce în ce mai mult de serviciile CESE pentru a sprijini sau a pune în aplicare priorități politice, în principal prin angajarea unor experți externi pentru studierea chestiunilor de actualitate care prezintă interes pentru societatea civilă organizată, oferind astfel o bază de date din ce în ce mai solidă activității noastre legislative.

Unul dintre obiectivele pe termen mediu ale programului de studii este de a realiza evaluări mai orientate spre viitor și mai participative, care ar putea fi revizuite pentru a construi și a extinde capacitățile de analiză prospectivă.

CESE își va dezvolta contribuția la Agenda pentru o mai bună legiferare, aducând valoarea adăugată a perspectivei societății civile în etapa de evaluare a ciclului legislativ al politicilor UE prin evaluări ex post, și va urmări, de asemenea, ca activitatea consultativă a CESE să se bazeze mai mult pe date concrete.

Sporirea competitivității industriei europene și sprijinirea tranziției rapide către neutralitatea climatică

Competitivitatea industriei europene va rămâne un subiect important în următorii ani. Inițiativele recente de sprijinire a industriilor naționale din diferite părți ale lumii au generat numeroase preocupări în UE. UE trebuie să propună răspunsuri, dar – în același timp – să protejeze integritatea pieței sale unice. Cu toate acestea, competitivitatea industriei nu poate fi analizată în prezent fără a ține seama de dimensiunea sa ecologică. Prin urmare, obiectivul UE nu mai este doar de a menține o bază industrială competitivă, ci și de a finanța o tranziție către o industrie durabilă, de a atinge neutralitatea emisiilor de dioxid de carbon până în 2050, de a decarboniza industria Europei și de a garanta accesul la energie nefosilă, la prețuri accesibile.

În plus, este esențial ca această ecuație să ia în calcul și interesele lucrătorilor. Tranziția către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon va avea probabil un impact semnificativ asupra locurilor de muncă și a oportunităților de ocupare a forței de muncă, în special în industriile care depind în mare măsură de combustibili fosili. În același timp, ea poate fi considerată și o oportunitate de a crea locuri de muncă în noi ecosisteme industriale și de a pune accentul pe competențe specifice care trebuie încă să fie create la nivelul statelor membre și la nivel regional.

CESE își va continua activitatea cu privire la Planul industrial al Pactului verde. CESE va oferi un răspuns cuprinzător la diferitele aspecte ale inițiativei Comisiei, ceea ce va necesita atenție și acțiune politică. Trebuie asigurată o monitorizare adecvată împreună cu Comisia Europeană, președințiile prin rotație ale Consiliului și alte instituții.

CESE va trebui, de asemenea, să abordeze cererea tot mai mare de forță de muncă calificată și de personal competent din administrațiile publice care au sarcina de a evalua diferitele proiecte industriale.

De asemenea, se va pune accentul pe punerea în aplicare a politicilor și strategiilor UE, definind instrumente mai bune pentru a estima impactul lor asupra economiei, dar și asupra societății.

Sprijinirea antreprenoriatului în toate formele sale: IMM-urile și întreprinderile din economia socială

Antreprenoriatul în toate formele sale și în toate sectoarele de activitate (inclusiv turismul, industria, economia platformelor online, economia socială) este esențial pentru a asigura creșterea economică, inovarea, ocuparea forței de muncă și incluziunea socială. Este esențial să se sprijine tranziția verde și digitală a IMM-urilor și să se identifice obstacolele cu care acestea încă se confruntă în accesul la piața unică.

IMM-urile vor juca, de asemenea, un rol semnificativ în Planul industrial al Pactului verde, deoarece ele reprezintă marea majoritate a întreprinderilor din UE și au potențialul de a stimula inovarea și de a promova durabilitatea.

CESE continuă să joace un rol important la nivel interinstituțional în promovarea antreprenoriatului social și a economiei sociale și în monitorizarea impactului evoluțiilor din acest sector asupra IMM-urilor tradiționale. De la adoptarea Planului de acțiune pentru economia socială și până în prezent, întreprinderile din economia socială au devenit și mai relevante pentru asigurarea unei economii reziliente și a unei tranziții juste.

CESE: va îndruma transformarea durabilă a IMM-urilor prin colectarea celor mai bune practici și activități de comunicare legate de acestea; va explora rolul IMM-urilor și sprijinul care le poate fi acordat în cadrul Planului industrial al Pactului verde; va consolida reziliența financiară a IMM-urilor și va contribui la viitorul pachet de măsuri de ajutor pentru IMM-uri (Directiva privind întârzierea în efectuarea plăților); va sprijini punerea în aplicare a Planului de acțiune al UE pentru economia socială printr-o strânsă cooperare cu președințiile prin rotație ale Consiliului și va contribui la propunerea Comisiei referitoare la o recomandare a Consiliului privind dezvoltarea condițiilor-cadru ale economiei sociale.

Consolidarea rolului consumatorilor în vederea tranziției verzi și digitale

Realizarea obiectivelor Pactului verde necesită contribuția fiecărui cetățean european, fără excepție. Din ce în ce mai mulți consumatori devin conștienți că pot aduce ei înșiși o schimbare, adaptându-și modelele de consum. Deși consumatorii doresc să contribuie la tranziția verde, calea nu este lipsită de obstacole.

UE trebuie să consolideze drepturile consumatorilor și să contribuie la o economie circulară, curată și verde a UE. Consumatorii trebuie să fie capacitați să ia decizii de cumpărare în cunoștință de cauză și, astfel, să contribuie la un consum mai sustenabil.

CESE va continua să se bazeze pe relația sa de lucru fructuoasă cu Comisia Europeană și cu Parlamentul European în ceea ce privește aspectele legate de consumatori. Organizarea manifestării sale emblematică intitulată „Ziua consumatorului” rămâne o prioritate. Această manifestare va continua să le ofere consumatorilor prilejul de a se face auziți, în fiecare an, pentru a clarifica dezbaterile actuale.

De asemenea, CESE va participa la procesul de monitorizare a avizelor privind Pactul albastru și va lua în considerare includerea acestui subiect în cadrul privind consumul durabil.

Dincolo de criza energetică: realizarea unei securități energetice durabile, echitabile și strategice

Crizele energetice declanșate în 2021 și agravate în 2022 de războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei au impus o reacție rapidă a politicilor energetice la nivelul UE și al statelor membre. În ultimul an, a fost adoptată o nouă legislație privind stocarea gazelor, promovarea surselor regenerabile de energie, prețurile energiei electrice, sursele alternative de aprovizionare cu energie, noile infrastructuri energetice și măsurile excepționale în materie de impozitare.

O serie de politici specifice, legate de criza actuală, vor merita o atenție continuă, punând accentul pe rolul-cheie al organizațiilor societății civile în promovarea intereselor sociale, de muncă și civile, pe echitatea față de actorii economici și pe menținerea obiectivului comun al unei tranziții verzi și juste din punct de vedere social: abordarea sărăciei energetice, calificarea și recalificarea forței de muncă; adoptarea unor noi forme de producție și consum de energie, în special prin intermediul comunităților energetice locale, și introducerea unei reforme a piețelor energiei electrice care să mențină condițiile de concurență echitabile din punct de vedere economic pe piața internă a UE.

Contribuția politicilor din domeniul locuințelor la coeziunea economică, socială și teritorială

Locuințele sunt considerate tot mai des de diferiți actori ca un factor-cheie în orice politică care vizează asigurarea coeziunii sociale și a bunăstării comune. Abordarea politicilor în domeniul locuințelor în statele membre va fi crucială pentru asigurarea unei contribuții reale într-o serie de domenii.

În cadrul noii președinții a CESE, vor fi abordate următoarele priorități: accesibilitatea prețurilor pentru a combate inflația; izolarea eficientă a locuințelor pentru a contribui la eficiența energetică; accesul la locuințe al persoanelor vulnerabile, în vederea asigurării coeziunii sociale; trecerea progresivă la materiale de construcții durabile pentru a contribui la tranziția verde; dezvoltarea urbană durabilă pentru a facilita un transport urban adecvat, a realiza coeziunea teritorială și a combate inegalitățile.

Ecologizarea transporturilor: abordarea necesităților utilizatorilor, cetățenilor și organizațiilor societății civile

Accelerarea transformării și ecologizării tuturor mijloacelor de transport va fi o componentă-cheie a tranziției verzi. Și în acest caz, trebuie ca vocea lucrătorilor din domeniul transporturilor, ale consumatorilor, ale întreprinderilor și ale organizațiilor societății civile să se facă auzită.

În cursul viitoarei jumătăți de mandat, CESE va acorda atenție elaborării de propuneri legislative care vizează: reducerea emisiilor, digitalizarea, introducerea unor mijloace de transport alternative în cadrul mobilității urbane, decarbonizarea transportului de pasageri și de mărfuri în transportul terestru, aerian și maritim (inclusiv a mijloacelor de transport profesionale, cum ar fi navele de pescuit) și crearea unui spațiu european al datelor privind mobilitatea.

**Comitetul Economic
și Social European**

Rue Belliard/Belliardstraat 99
1040 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Responsabil de editare: Unitatea Vizite și publicații
EESC-2023-35-RO

www.eesc.europa.eu/en/our-work/publications-other-work/publications/stand-democracy-speak-europe

© Uniunea Europeană, 2023

Reproducerea textului este autorizată cu condiția menționării sursei.

Pentru utilizarea sau reproducerea în orice fel a fotografiilor / ilustrațiilor, trebuie să se solicite acordul direct de la deținătorul (deținătorii) drepturilor de autor.

Cover: ©Getty Images

Oficiul pentru Publicații
al Uniunii Europene

Print:
QE-04-23-432-RO-C
ISBN 978-92-830-6032-1
doi: 10.2864/195826

Online:
QE-04-23-432-RO-N
ISBN 978-92-830-6037-6
doi: 10.2864/433287

RO